

Usnesení

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Brigita Chrástilové, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík, a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu Okresního soudu v Přerově na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi ním, Městským soudem v Praze a Nejvyšším správním soudem, za další účasti žalobce T-Mobile Czech Republic, a. s., se sídlem v Praze 4, Tomíčkova 2144/1, IČ 64949681, a žalovaných 1) D. B., a 2) Českého telekomunikačního úřadu, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219, IČ 70106975, o náhradě nákladů správního řízení ve věci vedené u Okresního soudu v Přerově, pod sp. zn. 6 C 15/2006,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci žaloby proti rozhodnutí předsedy Českého telekomunikačního úřadu ze dne 27.12.2004, čj. 23177/2004-603, o náhradě nákladů správního řízení, je soud v občanském soudním řízení

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným zvláštnímu senátu dne 20. listopadu 2006 se obrátil Okresní soud v Přerově (dále jen navrhovatel) s návrhem na zahájení řízení o kompetenčním sporu mezi ním a Městským soudem v Praze ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ve věci žaloby obchodní společnosti T-Mobile Czech Republic, a. s., (dále jen žalobce) proti rozhodnutí předsedy Českého telekomunikačního úřadu (dále jen žalovaný), o náhradě nákladů správního řízení, vedené u Okresního soudu v Přerově pod sp. zn. 6 C 15/2006.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti.

Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“), odbor pro severomoravskou oblast, rozhodnutím ze dne 9. 7. 2004, čj. 204538/2002-6381-6, výrokem I. nevyhověl návrhu žalobce k uložení povinnosti panu D. B. zaplatit dlužné ceny za poskytnuté telekomunikační služby ve výši 6.411,30 Kč s příslušenstvím a výrokem II. zavázal žalobce uhradit náklady správního řízení za vyhotovení znaleckého posudku ve výši 6.600 Kč. Žalobce napadl rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvoláním, avšak pouze co do výroku, jímž byla žalobci uložena povinnost zaplatit náklady správního řízení. Rozhodnutím předsedy Českého telekomunikačního úřadu se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219, ze dne 27. 12. 2004, čj. 23177/2004-603, bylo podle § 59 odst. 2 správního řádu odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.

Proti rozhodnutí předsedy ČTÚ podal žalobce k Městskému soudu v Praze žalobu ve správním soudnictví, kterou se domáhal jeho přezkoumání. Městský soud v Praze usnesením ze dne 31. května 2006, čj. 9 Ca 38/2005 - 28, žalobu odmítl s odůvodněním, že právní vztah založený smlouvou o poskytování telekomunikačních služeb má evidentně soukromoprávní charakter, neboť jeho účastníci se nacházejí v rovném právním postavení a napadené rozhodnutí tak není přezkoumatelné ve správním soudnictví (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2003, čj. Na 747/2003 - 4). Akcesorický výrok o nákladech řízení přitom nemůže soukromoprávní charakter nároku nijak ovlivnit. Žalobce byl poučen, že se může domáhat svého práva podáním žaloby ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení u příslušného okresního soudu a současně podat i kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu.

Žalobce se uvedeným poučením řídil a podal kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Rozsudkem ze dne 21. června 2007, čj. 1 As 53/2006 - 61, Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. V odůvodnění se nejprve zabýval posouzením, zda žaloba proti správnímu rozhodnutí žalovaného náleží do pravomoci soudů obecných nebo soudů rozhodujících ve správním soudnictví. Konstatoval, že k povaze právního vztahu založeného smlouvou o poskytování telekomunikačních služeb se Nejvyšší správní soud již vyjádřil ve svém usnesení ze dne 14. 8. 2003, čj. Na 747/2003 - 4, (na který odkázal i Městský soud v Praze), ve kterém uvedl, že takový právní vztah má soukromoprávní charakter, neboť jeho účastníci se nacházejí v rovném právním postavení. Rozhodnutí správních orgánů ve sporu o plnění z telekomunikačních služeb je proto nutné považovat za rozhodnutí v soukromoprávní věci, přičemž k žalobě proti němu jsou příslušné obecné soudy. Výrok o nákladech správního řízení (nákladech za znalecký posudek) je existenčně spjat s řízením, o jehož náklady jde, a je tedy akcesorický k výroku ve věci samé. Nelze ho tudíž posuzovat v jiném typu řízení, než jako výrok hlavní. Na závěr soud uvedl, že otázku žaloby týkající se náhrady nákladů řízení před správním orgánem v soukromoprávní věci řešil shodně i zvláštní senát ve svém usnesení ze dne 20. 3. 2007, čj. Konf 37/2006 - 31.

Žalobce podal dne 10. srpna 2006 současně žalobu k Okresnímu soudu v Přerově. Napadá jí výrok II. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rozhodnutí předsedy rady ČTÚ ze dne 27. 12. 2004, čj. 23177/2004-603, které tento výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdilo. Navrhl, aby okresní soud vydal rozsudek, že ČTÚ nemá vůči žalobci právo na náhradu částky ve výši 6.600 Kč, která odpovídá nákladům na vypracování znaleckého posudku ve správním řízení, a že výrok č. 1 rozsudku nahrazuje výrok č. II. rozhodnutí ČTÚ, odboru pro severomoravskou oblast, ze dne 9. 7. 2004, čj. 204538/200236381-6, a dále nahrazuje rozhodnutí předsedy ČTÚ ze dne 27. 12. 2004, čj. 23177/2004-603. Žalobce se sice nadále domnívá, že se jedná o věc veřejného práva, protože jde o spor mezi žalovaným a žalobcem o výklad správního řádu, ale rozhodnutí Městského soudu v Praze o odmítnutí žaloby je pro něj závazné.

Okresní soud v Přerově poté podal zvláštnímu senátu výše uvedený návrh s tím, že popírá svou pravomoc vydat v této věci rozhodnutí. Nesouhlasí se závěry Městského soudu v Praze a upozorňuje, že spornou je výhradně otázka výkladu příslušných ustanovení správního řádu, která upravují rozhodování o nákladech řízení před správním orgánem. Rozhodnutí o nákladech řízení typicky představuje autoritativní zásah správního orgánu procesního charakteru. Souhlasí proto se žalobcem potud, že se nejedná o spor mezi prvním žalovaným (panem B.) a žalobcem, ale jde o veřejnoprávní spor mezi žalobcem a správním orgánem. Dále uvádí, že ve věci je třeba zvážit dopad jednotlivých v úvahu přicházejících řešení posuzované právní otázky. Pokud by o předmětné věci měl skutečně jednat a rozhodovat soud v občanském soudním řízení, znamenalo by to, že by soud rozhodoval o právech a povinnostech subjektu, který vůbec nebude účastníkem řízení. Správní orgán by tak byl zcela zbaven možnosti procesní obrany v řízení. Naopak do řízení by byl vtažen subjekt (první žalovaný), který na věci nemá právní zájem a jehož se výsledek řízení nemůže nijak dotknout. Za popsané situace by došlo až k absurdním důsledkům, kdy soud projednávající předmětný spor v občanském soudním řízení by musel rozhodnout krom jiného o nákladech tohoto řízení, jejichž náhradu by v případě úspěchu žalobce musel uložit žalovanému, tedy osobě, která na zahájení řízení nenese žádné zavinění a o jejichž právech a povinnostech se vůbec nejedná. Výše naznačené možné důsledky rozhodnutí Městského soudu v Praze nasvědčují závěru, že v případě, kdy je předmětem samostatného řízení pouze některý z výroků správního orgánu, je třeba takový výrok také samostatně posuzovat pro účely stanovení věcné příslušnosti soudů. Za popsané situace je podle Okresního soudu v Přerově nesprávné posuzovat tento výrok, který se stal samostatným předmětem řízení, stále za výrok akcesorický. Okresní soud v Přerově proto navrhl, aby usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2006, čj. 9 Ca 38/2005 - 28, bylo zrušeno a určena příslušnost soudu ve správním soudnictví věc projednat.

Při řešení vzniklého sporu o věcnou příslušnost mezi Okresním soudem v Přerově – soudem v občanském soudním řízení, Městským soudem v Praze – soudem ve správním soudnictví a Nejvyšším správním soudem – se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Podstata kompetenčního sporu, spočívá v tom, zda k rozhodování o náhradě nákladů vzniklých v rámci řízení před správním orgánem, je povolán soud v občanském nebo ve správním řízení. Městský soud v Praze shodně s Nejvyšším správním soudem v odůvodnění svého rozhodnutí odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2003, čj. Na 747/2003 - 4, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl k povaze právního vztahu založeného smlouvou o poskytování telekomunikačních služeb, podle tehdy platného zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, že takový právní vztah má soukromoprávní charakter, a rozhodnutí vydané ve věci sporu o povinnosti účastníka k finančnímu plnění podle takové smlouvy není přezkoumatelné ve správním soudnictví. Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), který nabyl účinnosti k 1. květnu 2005, a kterým byl zrušen zákon č. 151/2000 Sb., na této situaci nic nezměnil. Rozhodnutí správních orgánů ve sporu o plnění z telekomunikačních služeb je proto nutné považovat za rozhodnutí v soukromoprávní věci, přičemž k žalobě proti němu jsou příslušné obecné soudy.

Otázku žaloby týkající se pouze náhrady nákladů řízení před správním orgánem v soukromoprávní věci pak řešil také zvláštní senát ve svém usnesení ze dne 20. března 2007, čj. Konf 37/2006 - 31, v jehož odůvodnění se mimo jiné uvádí. ... „výrok o nákladech řízení je akcesorickým výrokem k výroku ve věci samé, který je soukromoprávní povahy, a rozhodovat o něm přísluší soudům podle části páté o. s. ř.“ Projednávaná věc se týkala shodného skutkového základu.

Zvláštní senát odkazuje na odůvodnění výše uvedených rozhodnutí, se kterými se plně ztotožňuje. Rozhodl proto tak, jak je ve výroku uvedeno.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány /§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s./ i soudy. Dále tedy bude Okresní soud v Přerově pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2007

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu